

Nijmegen

Aan de raad van de gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Datum 24 juni 2024
Onderwerp Programma 80 jaar Vrijheid / Market
Garden

Geachte leden van de raad,

Postadres
Gemeente Nijmegen
RO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Pieter Hermans
p.hermans@nijmegen.nl
T 06-21560114

Kenmerk
D240556274

In december 2023 is het *Regioprogramma 80 jaar Vrijheid Rijk van Nijmegen* door het college vastgesteld. Om uitvoering van het regioprogramma mogelijk te maken hebben we daar ook de gelijknamige subsidieregeling aan gekoppeld. Daar hebben we de raad in december 2023 over geïnformeerd. In het Regioprogramma is in grote lijnen uiteengezet hoe het programma in (het Rijk van) Nijmegen is opgezet. Participatief herdenken en betekenisvol beleven zijn daarbij de kernbegrippen. We herdenken de gebeurtenissen van Operatie Market Garden, 80 jaar geleden, en we staan stil bij de waarde van vrijheid.

Daarbij is de insteek dat een aantal bestaande evenementen wordt uitgebouwd en ook nieuwe activiteiten onderdeel zijn van het programma. Naast de officiële herdenking zijn de Sunset March XXL, het Festival 'Peace by Peace' en de Waalcrossing de in het oog springende evenementen die toegankelijk zijn voor een groot publiek. Met het programma, bestaande uit een tal van verschillende en bestaande activiteiten, bieden we een breed programma en daar zijn we erg enthousiast over.

Opdrachten en aanbestedingen voor de Sunset March XXL en Free Future 2024

Op de avond van zaterdag 21 september vindt de Sunset March XXL plaats bij stadsbrug De Oversteek. Eerder die dag is ook Free Future 2024, onder de naam *Festival Peace by Peace*, van start gegaan. Om er zeker van te zijn dat dit ook echt grote, goed georganiseerde evenementen worden, hebben we hier een opdracht voor uitgezet en heeft voor het Festival 'Peace by Peace' een aanbestedingsprocedure plaatsgevonden. De partijen die de opdracht hebben gekregen zijn inmiddels druk met de organisatie van deze evenementen.

Free Future 2024 bestaat dit jaar uit twee onderdelen; het Festival Peace by Peace dat in september plaats vindt en het onderdeel Free Future College – een 4-daags programma voor middelbare scholieren – dat in oktober door de Lindenberg wordt georganiseerd. Free Future is voor de 3^e keer op rij door Gedeputeerde Staten van Gelderland als Groot Gelders Evenement bestempeld. Daar zijn we erg trots op.

Een andere bestaande activiteit die dit jaar wordt uitgebouwd tot een groot evenement is de nabootsing van de Waaloversteek. Deze is niet opgepakt in de vorm van een opdracht,

	worden scholieren uit Nijmegen en ook uit heel provincie Gelderland uitgenodigd. Ook wordt een avondprogramma (4 avonden) met sprekers georganiseerd.	
4-5 Mei Comité Nijmegen	Bevrijdingsconcert in Concertgebouw De Vereeniging. <u>Datum:</u> Zaterdag 21 september Het concert is door iedereen gratis te bezoeken en staat in het teken van de bevrijding van Nijmegen. • Productie 3 biografische filmpjes van Nijmegenaren die zijn vervolgd, vermoord door de Duitse bezetter. Te gebruiken in het Voortgezet Onderwijs.	Subsidie € 12.300,- Collegebesluit
Huis van de Nijmeegse Geschiedenis	Expositie 80 jaar Waalcrossing/ 10 jaar Sunset March <u>Datum:</u> gehele maand september. De expositie benadrukt het belang van de oversteek van 20 september 1944 voor de bevrijding van Nijmegen. Gekoppeld aan deze expositie is het 10-jarig bestaan van de (dagelijkse) Sunset March op stadsbrug De Oversteek. Daarin is aandacht voor de maatschappelijke impact van de Sunset March en de aandacht voor veteranen die over de hele wereld zijn ingezet bij vredesmissies. In de randprogrammering komen ook zij aan het woord.	Subsidie € 15.000,- Collegebesluit
Stichting Het Gilde Nijmegen	Historische bus excursies door de regio en de Betuwe. <u>Datum:</u> gehele maand september. waarbij het verhaal van Market Garde wordt verteld en welke sporten daarvan nog zichtbaar zijn in het landschap.	Subsidie € 13.000,- Collegebesluit
Stichting Pontoongroup '40-'45	Naboetsing waaloversteek door 250 vrijwilligers. <u>Datum:</u> vrijdag 20 en zaterdag 21 september. 250 vrijwilligers, waaronder leerlingen van het ROC-Nijmegen van de Veva opleiding, bootsen de waaloversteek na. Bezoekers ervaren wat een hachelijke en levensgevaarlijke actie het destijds geweest moet zijn. Meerdaags educatief programma voor basisscholen. <u>Datum:</u> 16 t/m 18 september. Klassen komen naar het basiskamp leren ter plaatse over de waalcrossing en de bevrijding van Nijmegen. Ze bezoeken diverse locaties op Veur-Lent. Ze worden uitgenodigd om na te denken over de waarde van vrijheid en wat vrijheid voor hen betekent.	Subsidie € 120.000,- Collegebesluit.
Friendship Albany Nijmegen/ FAN	Deelname en uitwisseling Amerikaanse - (regio) Nijmeegse jongeren. <u>Datum:</u> 16 t/m 22 september 10-12 jongeren uit Albany gaan deelnemen aan diverse Market Garden herdenkingsactiviteiten. De jongeren ontmoeten Nijmeegse leeftijdsgenoten en hebben een gezamenlijk programma. Albany draagt flink bij om dit programma mogelijk	Subsidie € 7.500,- Ambtelijk.

	te maken voor deze jongeren. Jongeren worden uitgenodigd om over hun grenzen te kijken en over andere culturen en het belang van (internationale) vriendschap na te denken.	
Vrijheidsmuseum Groesbeek	Publieksavond met presentaties en interviews Waaloversteek <u>Datum:</u> 19 september. Een avond waarin de oversteek wordt herdacht en haar geschiedenis wordt toegelicht. Delgroep zijn bewoners van Nijmegen. Actualiteiten debat. Een debataavond waarin de gebeurtenissen van de Tweede Wereldoorlog worden gekoppeld aan de actualiteit. Voor alle bewoners, maar vooral studenten worden uitgenodigd.	Subsidie € 4.800,- Ambtelijk.
Radboud Universiteit Nijmegen / RU	Wetenschappelijk verantwoord verhalen doorvertellen over oorlog en bevrijding. <u>Datum:</u> september De RU organiseert een symposium en een publieksavond. In aanloop naar het symposium vinden scholenprojecten plaats waarin scholieren van het VO en wetenschappers gezamenlijk onderzoeken de waarde van het doorvertellen van levensverhalen over oorlog en bevrijding. Onderzocht wordt of het doorvertellen van andermans ervaringen bijdraagt aan het eigen nadenken over vrijheid, bevrijding en oorlog.	Subsidie € 10.000,- Ambtelijk.
Nijmegen Blijft in Beeld/ NBIB	Filmavond over de bevrijding van Nijmegen, frontstad periode en Operatie Veritable. <u>Datum:</u> 18 september. Twee voorstellingen oude filmbeelden van de bevrijding van Nijmegen, de frontstad periode en Operatie Veritable. Een voorstelling is voor scholieren en leerkrachten van het VO en een publieksvoorstelling. De filmbeelden worden ingeleid en geduid door historicus Joost Rosendaal.	Subsidie € 8.550,- Ambtelijk
Radboud Universiteit Nijmegen / RU	Expositie Inheemse soldaten in de Tweede Wereldoorlog. <u>Datum:</u> gehele maand september. In het Vrijheidsmuseum organiseert de Radboud een expositie over de inzet van inheemse soldaten. Daarin wordt ingegaan op de vraag wat hun rol was in de strijd en of ze hun ervaringen die ze hier opdeden ook gebruikten in hun strijd voor gelijke rechten thuis.	Subsidie € 10.000,-
Lindenberg	Programma Waalpainting Nijmegen In samenwerking met diverse partners; Hartebeest en Radboud Universiteit heeft de Lindenberg een programma opgezet rondom de Waalpainting Market Garden die de voorgevel van de Lindenberg siert. Spoken word, theater en Augmented Reality zijn onderdelen van dit programma.	Subsidie Verleden Beleefd.

Krachtig totaalprogramma 80 jaar Operatie Market Garden.

Net zoals bij de herdenking van het bombardement, waar we terugkijken op een uitgebreid programma met tal van kleinere en grotere activiteiten, geldt dat ook voor dit herdenkingsprogramma voor de herdenking van 80 jaar Operatie Market Garden.

Met de organisatie van Free Future 2024, de Sunset March XXL en de nabootsing van de Waaloversteek denken we enkele echt grote, mooie en betekenisvolle evenementen op te tuigen die aantrekkelijk zijn voor een groot aantal bezoekers. Daarnaast wordt er een heel randprogramma opgezet voor verschillende doelgroepen.

De uitvoering daarvan is vooral overgelaten aan het WO2 erfgoedveld. Net als bij de herdenking van het bombardement hopen we ook nu weer Nijmegen goed op te kaart te zetten met een krachtig en betekenisvol programma waarin de waarde van vrijheid centraal staat.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester